

# “Kemalist bir devrim Çin’de mümkün müdür?”

Josef Stalin

<http://www.gencliginsesi.net>

*Sun Yat-sen Üniversitesi öğrencileriyle bir görüşme, Eserler (Almanca) Cilt IX. s. 222-224*

*Sun Yat-sen Üniversitesi öğrencileriyle bir görüşmede altıncı soruya verilen cevabın tam metni:*

## ALTINCI SORU

### “Kemalist bir devrim Çin’de mümkün müdür?”

Ben buna ihtimal dışı ve bu sebeple imkansız görüyorum.

Kemalist bir devrim, sadece Türkiye, İran ve Afganistan gibi, sanayi proleteryası hiç olmayan veya hiç denecek kadar az olan, köylülerin güçlü bir toprak devriminin gelişmediği ülkelerde mümkündür. Kemalist devrim, bir üst tabaka devrimidir, milli ticaret burjuvazisinin devrimidir. Bu devrime, yabancı emperyalistlerle karşı-mücadele içinde varıldı ve devrimin sonraki gelişmesi, esas olarak köylü ve işçilere karşı, evet toprak devrimi imkanlarına karşı yöneliyor.

Kemalist bir devrim Çin’de imkansızdır.

- Çünkü orada, Çin’de, köylüler arasında güçlü bir otoritesi olan, belli bir asgari sayıda, mücadeleciler ve aktif sanayi proleteryası vardır.
- Çünkü orada, yolu üzerindeki feodal kalıntıları silip süpüren, gelişmiş bir toprak devrimi ilerlemektedir.

Bir çok eyalette şimdiden topraklara el koyan ve mücadelesine devrimci Çin proleteriyasının önderlik ettiği milyonlarca köylü, işte bu Kemalist devrim adı verilen devrim imkanına karşı panzehirdir.

Kemalistlerin partisi ve Vuhan'daki sol Guodindang'ın partisi aynı kefeye konamaz. Tıpkı Türkiye ile Çin'in aynı kefeye konamayacağı gibi. Türkiye'de Sanghay, Vuhan, Nanking, Dienzin vb. gibi merkezler yoktur. Nasıl Ankara Vuhan ile boy ölçüşemezse, Kemalistlerin partisi de hiç bir zaman sol Guomindang ile boy ölçüşemez.

Çin ile Türkiye'nin uluslararası durum açısından farklarını da göz ardı etmemek gerekir. Türkiye ile ilgili olarak, emperyalizm başlıca isteklerinin birçoğunu zaten elde etmişti. Türkiye'nin elinden, Suriye, Filistin, Mezopotamya ve emperyalistler için önemli diğer bölgeler alınmıştı. Türkiye şimdi 10-12 milyon nüfuslu küçük bir devlet haline getirildi. Türkiye, emperyalizm için ne önemli bir pazar, ne de tayin edici bir yatırım alanıdır. Diğer sebeplerin yanında bu gelişme şu sebepten dolayı olabildi: Çünkü eski Türkiye, milliyetlerin bir bileşiminden oluşuyordu ve yoğun bir Türk nüfusu sadece Anadolu'da vardı.

Çin'in durumu başkadır. Çin, bütün dünyada en önemli sürüm pazarı ve en önemli sermaye ihraç pazarı olan, bir kaç yüz milyon nüfusuyla bir milletin yoğun olduğu bir ülkedir. Emperyalizm orada, yani Türkiye'de, eski Türkiye içindeki Türkler ve Araplar arasındaki uzlaşmaz milli çelişmelerden yararlanarak, doğuda birçok büyük öneme sahip bölgeyi kopartmakla yetinebildiği halde, emperyalizm burada, yani Çin'de, eğer eski durumunu korumak veya en azından bu durumun bir kısmını elde tutmak istiyorsa, bıçağı milli Çin'in diri vücuduna saplamak, onu parçalara ayırmak ve bütün eyaletlerini elinden almak zorundadır.

Orada, yani Türkiye'de emperyalizme karşı mücadele, Kemalistlerin cılız kalan anti-emperyalist devrimiyle sona erebildi. Buna karşılık burada, Çin'de emperyalizme karşı mücadele, gerçek bir halk karakteri, tam anlamıyla milli bir karakter almak, adım adım derinleşmek, emperyalizme karşı şiddetli savaflara yönelmek ve hatta bütün dünyada emperyalizmin temelini sarsmak zorundadır.

Muhalefetin (Zinovyev, Radek, Trocki) en büyük hatası, Türkiye ve Çin arasındaki bütün bu farkları göremeyişinde, Kemalist devrimi toprak devrimi ile karıştırmasında ve hepsini ayırmadan bir sepete atmasındadır.

Çin milliyetçileri arasında Kemalizm taraftarlarının olduğunu biliyorum. Kemal'in rolüne talip olan şimdi orada az değildir. Bunların arasında en başta geleni Can Kay-sek'tir. Bazı Japon gazetecilerinin, Cay Kay-sek'i Çin'in Ke-

mal'i olarak görme eğiliminde olduğunu biliyorum.

Fakat bütün bunlar rüyadır, korkuya kapılan burjuvazinin hayaletidir. Çin'de, ya sonradan toprak devriminin darbesi ile yıkılmak üzere Cang Zo-lin ve Cang Zu-can gibi Çin Mussolinileri kazanacaktır, ya da Vuhan kazanacaktır. Bu iki kamp arasında orta yolu tutmaya çabalayan Can Kay-sek ve hempaları, kaçınılmaz olarak devrilmek zorundadırlar ve Cank Zo-lin ile Cang Zun-can'ın kaderini paylaşacaklardır.”

Josef Stalin, 13 Mayıs 1927